

De Week van Zorg en Welzijn - hoe lang nog?

Het is de Week van Zorg en Welzijn. De week waarin honderden zorg- en welzijnsorganisaties en duizenden professionals laten zien wat werken in de zorg en welzijn is. Ook jeugdzorgorganisaties en jeugdzorgprofessionals doen mee, zij het met een dubbel gevoel. Ze laten graag zien hoe je in de jeugdzorg écht het verschil kan maken voor een ander, maar tegelijkertijd zijn ze vol zorgen over hoe lang ze dat nog kunnen. De sector kent een hoog verloop, de werkdruk is gigantisch, het ziekteverzuim is hoog. De jeugdhulp verdient een stevige extra impuls om werken weer aantrekkelijk te maken. Zonder voldoende professionals komt de continuïteit van zorg voor jeugd in het gedrang. Wij willen de beste zorg bieden voor de meest kwetsbaren van onze samenleving: de jeugd. Maar dat kunnen we alleen als er voldoende tijd en geld is. We vragen daarom:

ARBEIDSMARKTPLAN

“Het beeld [...] is zorgwekkend. De opgaven zijn urgent, immers professionals zijn het kapitaal van de jeugdhulp,” aldus minister De Jonge in reactie op de Arbeidsmarktverkenning Jeugd¹. De verkenning laat zien dat er grote tekorten zijn op de arbeidsmarkt in de jeugdzorg en dat die vooral het gevolg zijn van een grote uitstroom. Om het tij te keren moet er een specifiek arbeidsmarktplan jeugdzorg komen met bijbehorende middelen.

SCHOLINGSFONDS

Terwijl de (transformatie)doelstellingen van de Jeugdwet en de ambities uit de diverse actieplannen heel veel extra vragen van de professionals op de werkvloer, nemen de mogelijkheden om ze daar bij te ondersteunen alleen maar af. Investerings in scholing en reflectie zijn nodig om het vakmanschap verder te professionaliseren. Gezien de nauwe betrokkenheid van het Rijk bij de sector via diverse actieplannen, is het niet meer dan logisch dat de stelselverantwoordelijke ook een rol neemt in het financieren van een scholingsfonds.

INDEXERING

Het Rijk betaalt gemeenten een Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling (OVA). Door deze gelden te garanderen aan de jeugdzorgorganisaties, kunnen de lonen van professionals een gelijke ontwikkeling hebben als in andere sectoren. Gemeenten betalen die OVA-bijdrage lang niet altijd door aan jeugdzorgorganisaties. De stelselverantwoordelijke zou daarover dwingende afspraken met gemeenten moeten maken zodat gewaarborgd wordt dat de financiële ruimte die bedoeld is om te komen tot een passende cao Jeugdzorg, oftewel verantwoord werken tegen passende arbeidsvoorwaarden, ook voor dat doel wordt gebruikt.

FAIRE TARIEVEN

Jeugdzorgorganisaties willen goede zorg leveren en professionals hun werk goed en gezond kunnen doen; daarbij hoort een fair tarief. Als gemeenten die niet kunnen betalen, moet de stelselverantwoordelijke hen in staat stellen dat wel te kunnen doen. Extra gelden zouden daarvoor geormerkt moeten worden.

SCHRAPPEN EN ECHT KAPPEN

Sinds de invoering van de Jeugdwet is de regeldruk voor professionals fors toegenomen. In een enquête van de beroepsverenigingen gaven professionals aan dat de meeste regels volgen uit contracten met gemeenten (77%) en daarna van regelgeving vanuit het Rijk (47%). Op diverse plekken worden nu schrapsessies georganiseerd. Voordat het hele land aan de beurt is geweest, zijn we jaren verder. Al veel sneller zou duidelijk moeten zijn wat geschrapt moet worden en dus ook wat vanuit het Rijk kan worden opgepakt en waarmee per direct ‘gekap’t moet worden.

¹ Zie voor de reactie van werknemers en werkgevers op de Arbeidsmarktverkenning Jeugd, de brief van het Platform arbeidsmarkt Jeugdzorg aan de vaste Kamercommissie VWS d.d. 25 januari 2019.